

Inbreng Landelijke Cliëntenraad internetconsultatie wetsvoorstel tot wijziging van het beslag- en executierecht.

Het kabinet heeft een wetsvoorstel tot wijziging van het beslag- en executierecht aangeboden voor internetconsultatie. De Landelijke Cliëntenraad maakt graag gebruik van de mogelijkheid om hier feedback op te geven.

Betere onderzoeksmogelijkheden, eenvoudige procedures. Lagere kosten?

De Landelijke Cliëntenraad (LCR) vindt modernisering een goede zaak.

Waarbij de informatie uitwisseling, het vooronderzoek en de effectuering met de toegenomen technische mogelijkheden eenvoudiger kan. Dit zou volgens de LCR ook moeten leiden tot lagere- en begrensde kosten voor zowel schuldenaar, schuldeiser en overige betrokkenen. Doel is zoveel mogelijk kosten te reduceren en de middelen effectief in te zetten voor aflossing van de schuld, het omlaag brengen van de schuldenlast en het voldoen van de vordering.

Schulden voorkomen, geen verdienmodel en economische schade beperken.

De LCR wil zoveel mogelijk schulden voorkomen. Mocht een schuld oplopen als gevolg van liquiditeitsproblemen door het wegvallen van inkomstenbronnen, dan willen we dat inspanningen om de schuld te vereffenen tegen zo laag mogelijke kosten worden gerealiseerd. Wij verwerpen ieder verdienmodel dat leidt tot het verhogen van de schuld. Wij willen dat burgers die in betalingsproblemen verkeren zo snel mogelijk uit de problemen komen en dat de economische schade zoveel mogelijk wordt beperkt.

Wij zien veel van bovengenoemde uitgangspunten terug in het wetsvoorstel.

In de wet is op sommige punten 'discretionaire ruimte' gelaten. Zonder nu in detail voor te schrijven hoe zaken moeten worden geïnterpreteerd, wordt aan in dit geval de gerechtsdeurwaarder een aantal vormvereisten voorgelegd om beslag te leggen en eventueel uitvoer (executie) te geven aan het beslag. Het niet voorschrijven in detail betekent dat in de praktijk duidelijk moet zijn hoe regels geïnterpreteerd moeten worden. Daarnaast wordt wetgeving gefaseerd ingevoerd en zijn er gerechtelijke uitspraken die deurwaarders helpen bij het juist toepassen van de regels.

Met *Schouders Eronder* werkt de LCR aan verdere voorlichting en training om cliëntenraden te ondersteunen bij hun rol om een effectieve regeltoepassing te realiseren om schulden te voorkomen te verminderen.

Bij een geschil is volgens artikel 438 de kantonrechter bevoegd om een voorziening te treffen. In het wetsvoorstel wordt de mogelijkheid geboden om via een algemene maatregel van bestuur de discretionaire ruimte verder te beperken als daar aanleiding toe is.

De LCR behartigt de belangen van burgers die een beroep doen op een uitkering.

Wij zien dat veel mensen onvoldoende de weg weten om hun recht te halen.

Wij willen nogmaals wijzen op de eerdergesignaleerde problemen in de sociale advocatuur dat veel burgers een drempel ervaren om hun recht te halen.

Waarbij de Vereniging Sociale Advocatuur Nederland aangeeft dat middelen ontoereikend zijn. (Manifest: Red de sociale advocatuur, mei 2018).

Aandachtspunten

- De kosten van gerechtsdeurwaarders zijn opgenomen in het *Besluit tarieven Ambtshandelingen Gerechtsdeurwaarders (Btag)*. De met het wetsvoorstel beoogde efficiëntie zien wij niet terug in de tarieven.
- Daarnaast gaat het bij de kosten van de deurwaarder om de gerechtelijke kosten en niet de zogeheten buitengerechtelijke kosten. Hierbij kunnen we denken aan de kosten die de bank in rekening brengt, advocaatkosten van de schuldeiser, 'prikkel's en verhogingen van vorderingen bij het verstrijken van de termijn (zie CJIB) etc.
- Onduidelijk is of deze buitengerechtelijke kosten worden opgenomen in het uitgangspunt in de toets dat beslaglegging dient als verhaal en niet louter ingezet mag worden als pressiemiddel. Kortom, of met deze buitengerechtelijke kosten rekening wordt gehouden als moet worden vastgesteld of beslag (op bankrekening of goederen) opweegt tegen de kosten.
- Omdat deze buitengerechtelijke kosten variabel zijn, geven we in overweging om hier normbedragen voor op te nemen, zoals in het Besluit tarieven ambtshandelingen. De cliëntenraden bereiken berichten dat er bij de buitengerechtelijke kosten geen relatie zit tussen handelingen die worden verricht en het tarief. Normering kan de positie van schuldenaren versterken en de calculatie van de gerechtsdeurwaarder eenvoudiger maken.
- Voor wat betreft normbedragen die banken in rekening mogen brengen kan de AFM wellicht een redelijk tarief adviseren. Wij willen ook vragen alleen daadwerkelijk gerealiseerde beslagen te factureren. Dit voorkomt dat kosten onnodig blijven oplopen.
- Wij adviseren dat er een limiet wordt gesteld van het aantal pogingen dat mag worden ondernomen om een beslag op de bankrekening te leggen (1 per maand).
- Voorbeeld: Jeroen heeft een vordering van 600 euro bij bedrijf X, saldo rekening courant 2.100 euro. Beslagvrije voet alleenstaande (artikel IV lid4) 1.486,37 euro.
- De schuld van 600 euro wordt voldaan en er rest een saldo van 13,69. Als Jeroen ook nog de gerechtelijke en buitengerechtelijke kosten moet voldoen en die zijn hoger dan 13,69 dan zakt hij onder de beslagvrije voet. In dat geval kan niet worden geëxecuteerd. Of er ontstaat een nieuwe schuld ter hoogte van de gerechtelijke en buitengerechtelijke kosten.
- Er worden verschillende termen door elkaar gebruikt: noodzakelijk bestaansminimum, levensonderhoud, primaire levensbehoeften, leefgeld en menswaardig bestaansminimum. De LCR vindt het noodzakelijk dat er een eenduidig begrip en definitie wordt gehanteerd volgens welke normen de beslagvrije voet wordt vastgesteld.
- Het beslagvrijbedrag is afgeleid van de beslagvrije voet. In artikel 447 en in de toelichting staat omschreven waar geen beslag op mag worden gelegd. In artikel 475 zit geen verwijzing naar artikel 447. In de wet beslagvrije voet (artikel 475 da lid 5 en 6) is geregeld dat de beslagvrije voet kan worden verhoogd als de woonkosten van de schuldenaar ten minste 10% meer bedragen dan de in de Wet op de huurtoeslag opgenomen rekenhuur. De LCR stelt voor dit ook op te nemen in dit wetsvoorstel.

- Wordt bij ZZP'ers rekening gehouden met het mogelijke gegeven dat zij kunnen worden uitbetaald voor werk over meerdere maanden. Als hij slechts één maand levensonderhoud mag houden dan dreigt het risico dat hij de volgende maanden onder het bestaansminimum komt. Een verwijzing naar artikel 447 is veel duidelijker onder vermelding dat een zelfstandige over voldoende liquide middelen moet kunnen beschikken om in zijn levensonderhoud te kunnen voorzien.
- Wij adviseren in de vaststelling van de belastingvrije voet rekening te houden met de BTW-afdracht over de gerealiseerde omzet.
- Hoe zit het met echtgenoot of echtgenote? Is de rekening van de echtgenoot/echtgenote ook voor beslag vatbaar als er bankbeslag wordt gelegd?
- Art. 442/447; is een auto altijd bovenmatig? Wordt rekening gehouden met mensen met een beperking voor wie een aangepaste auto een noodzaak is voor participatie (niet kunnen reizen per OV).
- Wij stellen voor dat speciale voorzieningen voor mensen met een beperking (zoals een aangepast vervoersmiddel etc.) vallen onder de beslagvrije voet.